

Instytut Pamięci Narodowej - Kielce

<https://kielce.ipn.gov.pl/kielce/aktualnosci/179206,Wyklad-Marka-Jonczyka-nt-Zolnierzy-Wykletych-Kielce-1-marca-2023-r.html>
2023-06-05, 01:01

Wykład Marka Jończyka nt. Żołnierzy Wyklętych - Kielce, 1 marca 2023 r.

W środę 1 marca w Centrum Edukacyjnym Instytutu Pamięci Narodowej „Przystanek Historia” przy ul. Warszawskiej 5 odbył się wykład pracownika Referatu Badań Historycznych Delegatury IPN w Kielcach Marka Jończyka pod tytułem „Żołnierze Wyklęci - niezłomni w walce o suwerenność Polski”.

W wykładzie została zaprezentowana geneza powstania konspiracyjnego podziemia antykomunistycznego w Polsce, z uwzględnieniem uwarunkowań międzynarodowych. Zaprezentowane zostały najważniejsze organizacje konspiracyjne. Marek Jończyk omówił również kwestie dotyczące działań prowadzonych przez Żołnierzy Wyklętych na Kielecczyźnie, z odwołaniem się do konkretnych przykładów i prezentacji postaci dowódców poszczególnych ugrupowań zbrojnych. Wskazał także związki łączące Żołnierzy Wyklętych z żołnierzami polskiej konspiracji z czasów II wojny światowej, zwłaszcza Armii Krajowej i Narodowych Sił Zbrojnych. Prelegent przedstawił treści ilustrujące kontynuację tej działalności, prowadzone przez młodzieżowe grupy niepodległościowe. Składowymi uzupełniającymi przekaz, były informacje o działaniach szeroko pojętego komunistycznego aparatu represji przeciwko Żołnierzom Wyklętym oraz informacje dotyczące procesu poszukiwań miejsc kaźni i pochówków Żołnierzy Niezłomnych.

Spotkanie urozmaicili członkowie Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznej 4 Pułku Piechoty Legionów. Pokazali, jak wyglądali Żołnierze Wyklęci, jaką odzież zakładali, jakim uzbrojeniem dysponowali.

Wydarzenie odbyło się w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

***

Żołnierze Wyklęci – antykomunistyczne podziemie niepodległościowe w Polsce, to antykomunistyczny ruch stawiający opór sowietyzacji Polski i jej uzależnieniu od Związku Sowieckiego po II wojnie światowej. Żołnierze Niezłomni toczyli nierówną walkę o suwerenną Polskę zarówno z wojskiem i służbami sowieckimi jak i podporządkowanymi im strukturami komunistycznego aparatu represji w Polsce. Skala zjawiska była ogromna. Szacuje się, że walkę w oddziałach zbrojnych prowadziło od 120 do 180 tys. polskich żołnierzy tzw. drugiej konspiracji. Walczyli oni w szeregach Organizacji NIE, Delegatury Sił Zbrojnych na Kraj, Armii Krajowej Obywatelskiej, Armii Polskiej w Kraju, Konspiracyjnego Wojska Polskiego, Narodowych Sił Zbrojnych i Narodowego Zjednoczenia Wojskowego oraz najliczniejszym o zasięgu ogólnopolskim Zrzeszeniu „Wolność i Niezawisłość”. Ostatni Żołnierz Wyklęty - Józef Franczak ps. „Lalek”, zginął w Majdanie Kozic Górnych w woj. lubelskim 21 października 1963 roku.